

Profesor Aida Ionela Stefan, Scoala Motca, judetul Iasi

Prepoziția

Definiție: Partea de vorbire neflexibilă care leagă un atribut sau un complement de cuvântul pe care-l determina.

După formă prepozițiile pot fi:

- **simple:** pe, sub, lângă, către, contra, cu, de, fără, în, între, la, până, pentru, spre
- **compuse :** de la, pe lângă, de lângă, de pe lângă, fără de, până la, de către, de pe, dinspre, pe la.

Unele prepoziții provin din alte părți de vorbire. Exemple:

- **Adverbe articulate cu articol hotărât**

Ex : înaintea, împotriva, împrejurul, dedesubtul

- **Substantive**

Ex : grație

- **Verbe** (forma la participiu)

Ex : datorită, mulțumită

Cazul Acuzativ

Majoritatea prepozițiilor simple și compuse se construiesc cu substantive, pronume, adjective, numerale în cazul acuzativ.

Ex: Se scutura din salcâmi o ploaie de miresme.

Cazul Genitiv

Prepozițiile de mai jos însoțesc cuvinte în cazul Genitiv.

- **asupra, contra:**

S-a năpustit asupra lui. Lupta contra lui s-a sfârșit.

- **înaintea, înapoia, dinaintea** (prepoziții provenite din adverbe prin articulare)

Mergeau înaintea coloanei. Nu poți înota împotriva curentului apei.

- construcții care cer cazul genitiv: **de jur împrejurul, pe firul, în susul.**

Cazul Dativ

Cer cazul dativ prepozițiile :

- provenite din adverbe cu formă nearticulată: **înaintea, asupra**

Mașina a oprit înaintea casei.

- provenite din substantive: **grație**

Grație ție am câștigat.

- prepoziții provenite din unele adverbe: **aidoma, asemenea, conform**

Am acționat asemenea ei.

- prepozitii provenite din unele verbe: **datorită, mulțumită.**

Am reusit datorită efortului meu.

Mulțumită ție a luat examenul.

Conjuncția

Definiție: Este partea de vorbire neflexibilă care leagă două părți de propoziție de același fel ca propozitii în fraza.

După formă conjuncțiile pot fi:

- simple: nici, însă, ba, că, ci, căci, ci, dacă, de, deși, fiindcă, iar, încât, ori, sau, și

- compuse: ca să, ci și, cum că, fără să, pentru că, până să.

Tot rol de conjuncții au și:

-**grupuri de cuvinte în care există și o conjuncție:** în caz că, cu scopul să, din pricina că, fără să.

-**pronume:** care, cine, ce, oricare, oricine

-**adverbe:** când, unde, cum, cât, încotro.

Se împart în conjuncții coordonatoare (căci, ci și, dar, iar, însă, nici, ori, sau, și), și subordonatoare (ca să, cum că, dacă, deși, deoarece, fără să, încât, pentru ca să, pentru că, până să etc.).

În propoziție leagă:

Subiecte: Mihai și Elena sunt prieteni.

Nume predicative: Ei sunt harnici dar neascultători.

Atribute: Am citit o carte interesantă însă foarte mare.

Complemente: El poate rezolva probleme sau exerciții .

În propoziție leagă:

Propoziții de același fel:

-**principale:** Lucrează și se bucură de rezultatele muncii sale.

-**secundare:** Știu că Mircea cel Bătrân a domnit în Țara Românească.

-**subordonata (secundară) de regenta ei**